

Потоци и файлове

Лекция 6

Потоци

- ▶ **Потокът** (**stream**) представлява строго **подредена последователност** от цифрово кодирани сигнали, използвани за **предаване или приемане на данни** от и на различни устройства
- ▶ основно **средство за обмяна на информация** в компютърния свят
- ▶ **Потоците не** предоставят произволен достъп до данните си
- ▶ **Потоците** предоставят **само последователен достъп**, т.е. може да манипулираме данните само в реда, в който те пристигат от потока

Потоци

- ▶ **Потоците (streams)** са важна част от всяка входно-изходна библиотека
- ▶ Те намират своето приложение, когато програмата трябва да "**прочете**" или "**запише**" данни от или във външен източник на данни – **файл**, други **компютри, сървъри** и т.н.
- ▶ терминът **вход (input)** се асоциира с **четенето** на информация, а терминът **изход (output)** – със **записването** на информация
- ▶ Потоците се използват за **четене и запис** на данни от и на **различни устройства**
- ▶ Те улесняват комуникацията между програма и файл, програма и отдалечен компютър и т.н.

ПОТОЦИ

- ▶ **Потокът** е **наредена последователност от байтове**, които се изпращат от едно приложение или входно устройство и се получават в друго приложение или изходно устройство
- ▶ Тези байтове се изпращат и получават един след друг и **винаги** пристигат в **същия ред, в който са били изпратени**
- ▶ **Потоците** са абстракция на комуникационен канал за данни, който свързва две устройства или програми
- ▶ **Потоците** позволяват **последователен** достъп до данните си

ВИДОВЕ ПОТОЦИ

В различните ситуации се използват **различни видове потоци**

- ▶ за работа с **текстови файлове**
- ▶ за работа с **бинарни (двоични) файлове**
- ▶ за работа със **символни низове**
- ▶ потоци, които се използват при **мрежова комуникация**

Следователно можем да разглеждаме потоците като **транспортен канал за данни**

Потоци

- ▶ Потоците са основното **средство за обмяна на информация** в компютърния свят
 - ▶ достъп до файлове на компютъра
 - ▶ мрежова комуникация между отдалечени компютри
- ▶ Например:
 - ▶ **печатането на принтер** е изпращане на поредица байтове към поток, свързан със съответния порт, към който е свързан принтера
 - ▶ **възпроизвеждане на звук от звуковата карта** - представлява поредица от байтове
 - ▶ **сканиране на документи** - на скенера се изпращат команди (чрез изходен поток) и след това се прочита сканираното изображение (като входен поток)

ТЕКСТОВ ПОТОК

- ▶ За да прочетем или запишем нещо от или във файл, трябва да **отворим поток** към дадения файл, да извършим **четене** или **запис** и да затворим потока
- ▶ Потоците могат да бъдат **текстови** или **бинарни**

Това разделение е свързано с **интерпретацията** на изпращаните и получаваните байтове

- ▶ **Текстов поток** - серия байтове се разглеждат като **текст** (в предварително зададено кодиране)

Модерните сайтове в Интернет не могат без потоци и така нареченият

- ▶ **streaming** (произлиза от stream) – представлява **поточно достъпване на обемни мултимедийни файлове**, идващи от Интернет

ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ С ПОТОЦИ

► Създаване

Свързваме потока с източник на данни, механизъм за пренос на данни или друг поток

Например, когато имаме **файлов поток**, тогава задаваме **името на файла** и **режима, в който го отваряме** (за четене, за писане или за четене и писане едновременно)

► Четене

Извличаме данни от потока. **Четенето** винаги се извършва **последователно** от текущата позиция на потока

Четенето е **блокираща операция** и ако отсрещната страна не е изпратила данни, докато се опитваме да четем или изпратените данни още не са пристигнали, може да се случи изключение

ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ С ПОТОЦИ

Запис

- ▶ **Изпращаме данни** в потока по специфичен начин
 - ▶ Записът се извършва от **текущата позиция** на потока
 - ▶ Записът потенциално може да е блокираща операция и да се забави, докато данните поемат по своя път
- Например ако изпращаме обемни данни по мрежов поток, операцията може да се забави, докато данните отпътуват по мрежата

ОСНОВНИ ОПЕРАЦИИ С ПОТОЦИ

Позициониране - преместване на текущата позиция на потока.

- ▶ Преместването се извършва спрямо **текуща позиция**, като можем да **позиционираме спрямо текуща позиция**, спрямо **началото на потока**, или спрямо **края на потока**
- ▶ Преместване можем да извършваме единствено в потоци, които поддържат позициониране
 - ▶ Например **файловите потоци** обикновено поддържат позициониране, докато **мрежовите не поддържат**

Затваряне

- ▶ **Приключване работата с потока и освобождаване на ресурсите** заети от него
- ▶ Ресурс, отворен от един потребител, обикновено не може да се ползва от останалите потребители
(в това число от други програми на същия компютър, които се и изпълняват паралелно на нашата програма)

Затваряне на потоци

- ▶ Затварянето трябва да се извършва **възможно най-рано** след **приключване на работата** с потока

```
using System.IO;

FileStream fileStream = new FileStream(@"c:\file.txt", FileMode.Open);
try
{
    // четене или писане от / във файл
}
finally
{
    // затваряне на потока с метода Stream.Close()
    fileStream.Close();
}
```

Използването на **using** гарантира, че след излизането от тялото, автоматично ще се извика метода **Close()**.

```
using (<stream object>) { ... }
```

Потоци в .NET Framework

ОСНОВНИ КЛАСОВЕ

Намират се в пространството от имена **System.IO**

Основните класове са:

- ▶ **Stream** – базов абстрактен клас за всички потоци
- ▶ **BufferedStream, FileStream, MemoryStream, GZipStream, NetworkStream**
- ▶ Всички потоци в C# задължително трябва да се **затворят** след като сме приключили работа с тях
- ▶ Оставянето на отворен поток или файл води до **загуба на ресурси** и може да **блокира** работата на други потребители или процеси във вашата система

ДВОИЧНИ ПОТОЦИ

- ▶ **Двоични потоци** - работят с двоични (бинарни) данни
- ▶ това ги прави **универсални** - може да се използват за четене на информация от **всякакви файлове** (картинки, музикални и мултимедийни файлове, текстови файлове и т.н.)
- ▶ **Основните класове** за четене и запис от и към двоични потоци са:
 - ▶ **FileStream**
 - ▶ **BinaryReader**
 - ▶ **BinaryWriter**

ДВОИЧНИ ПОТОЦИ

- ▶ **FileStream** - предлага **методи за четене и запис от бинарен файл**, пропускане на определен брой байтове, проверяване на броя достъпни байтове и **метод за затваряне на потока**
- ▶ **BinaryWriter** - позволява **записването в поток** от примитивни типове във вид на двоични стойности в специфично кодиране

Той има един основен метод – **Write(...)**, който позволява записване на всякакви примитивни типове данни – числа, символи, булеви стойности, масиви, стрингове и др.

- ▶ **BinaryReader** - позволява **четенето на данни** от примитивни типове записани с помощта на **BinaryWriter**
- ▶ Основните му методи позволяват да **четем символ, масив от символи, цели числа, числа с плаваща запетая** и др.

Класът **FileStream Class**

- ▶ Класът **FileStream** - пространството **System.IO** осъществява:
 - ▶ четене от файл
 - ▶ запис във файл
 - ▶ затваряне на файлове
- ▶ Този клас произлиза (наследява) от абстрактния клас **Stream**
- ▶ Първо трябва да се създаде обект – инстанция на класа **FileStream**, за да се **създаде нов файл** или **да бъде отворен съществуващ файл**

Класът **FileStream** Class

- ▶ Синтаксисът за **създаване на обект** от клас **FileStream** е следния:

```
FileStream <object_name> = new FileStream( <file_name>,  
    <FileMode Enumerator>, <FileAccess Enumerator>,  
    <FileShare Enumerator>);
```

```
FileStream F = new FileStream("sample.txt", FileMode.Open, FileAccess.Read,  
    FileShare.Read);
```

```
FileStream F = new FileStream("test.txt", FileMode.OpenOrCreate,  
    FileAccess.ReadWrite);
```


Класът **FileStream** - параметри

Параметър	Описание
FileMode	Append: It opens an existing file and puts cursor at the end of file, or creates the file, if the file does not exist. Create: It creates a new file. CreateNew: It specifies to the operating system, that it should create a new file. Open: It opens an existing file. OpenOrCreate: It specifies to the operating system that it should open a file if it exists, otherwise it should create a new file. Truncate: It opens an existing file and truncates its size to zero bytes.
FileAccess	Read ReadWrite Write
FileShare	Inheritable: It allows a file handle to pass inheritance to the child processes None: It declines sharing of the current file Read: It allows opening the file for reading ReadWrite: It allows opening the file for reading and writing Write: It allows opening the file for writing

Пример: запис и четене в двоичен файл

```
namespace Lekcia6_FileStream_1
{
    class Program
    {
        static void Main(string[] args)
        {
            FileStream F = new FileStream("testbyte.txt",
                FileMode.OpenOrCreate, FileAccess.ReadWrite);
            for (int i = 1; i <= 20; i++)
            {
                F.WriteByte((byte)i);
            }
            F.Position = 0;
            for (int i = 0; i < 20; i++)
            {
                Console.Write(F.ReadByte() + " ");
            }
            F.Close();
            Console.ReadKey();
        }
    }
}
```

Отваряне на двоичен файл test.dat с изключения:

```
try
{
    FileStream fin = new FileStream("test", FileMode.Open);
}
catch(IOException exc)
{
    Console.WriteLine(exc.Message);
    // Handle the error.
}
catch(Exception exc)
{ // catch any other exception.
    Console.WriteLine(exc.Message);
    // Handle the error.
}
```

ТЕКСТОВИ ПОТОЦИ

- ▶ **Текстовите потоци** - работят само с текстови данни или с поредици от символи (**char**) и стрингове (**string**)
- ▶ Подходящи са **за работа с текстови** файлове
- ▶ Но това ги прави **неизползваеми** при работа с каквито и да е **бинарни** файлове
- ▶ Основните класове за работа с текстови потоци са **TextReader** и **TextWriter**
- ▶ Те са **абстрактни класове** и от тях **не могат** да бъдат създавани обекти
- ▶ Тези класове **дефинират базова функционалност** за **четене и запис** на класовете, които ги наследяват

ВАЖНИ МЕТОДИ НА ТЕКСТОВИТЕ ПОТОЦИ

- ▶ **ReadLine()** – чете един текстов ред и връща символен низ
- ▶ **ReadToEnd()** – чете всичко от потока до неговия край и връща символен низ
- ▶ **Write()** – записва символен низ в потока
- ▶ **WriteLine()** – записва един текстов ред в потока

Символите в .NET са **Unicode** символи, но **потоците** могат да работят освен с Unicode и с други кодирания, например стандартното за кирилицата **кодирание Windows-1251**

ВРЪЗКА МЕЖДУ ТЕКСТОВИ И БИНАРНИ ПОТОЦИ

- ▶ При писане на текст класът **StreamWriter** скрито от нас **превръща текста в байтове** преди да го запише на текущата позиция във файла
- ▶ **StreamWriter** използва кодирането, което му е зададено по време на създаването му
- ▶ По подобен начин работи и **StreamReader** класът
- ▶ Той вътрешно използва **StringBuilder** и когато чете бинарни данни от файла, ги конвертира към текст преди да ги върне като резултат от четенето

ВРЪЗКА МЕЖДУ ТЕКСТОВИ И БИНАРНИ ПОТОЦИ

- ❖ В операционната система **няма** понятие "**текстов файл**"
- ❖ **Файлът** винаги е **поредица от байтове**, а дали е текстов или бинарен зависи от интерпретацията на тези байтове
- Ако искаме да **разглеждаме** даден **файл** или **поток като текстов**, трябва да го четем и пишем с **текстови потоци**:

StreamReader или **StreamWriter**

- Ако искаме да го разглеждаме като бинарен (двоичен), трябва да го четем и пишем с **бинарен поток - FileStream**

ЧЕТЕНЕ ОТ ТЕКСТОВ ФАЙЛ

- **Текстовите потоци** работят с **текстови редове**, т.е. интерпретират бинарните данни като **поредица от редове**, разделени един от друг със **символ за нов ред**
- **Символът за нов ред** не е един и същ за различните платформи и операционни системи
 - За UNIX и Linux той е **LF (0x0A)**
 - за **Windows** и DOS той е **CR + LF (0x0D + 0x0A)**
- Четенето на един текстов ред от даден файл или поток означава на практика **четене на поредица от байтове до прочитане на един от символите CR или LF** и преобразуване на тези байтове до текст, спрямо използваното в потока кодиране (encoding)

ЧЕТЕНЕ ОТ ТЕКСТОВ ФАЙЛ

Класът StreamReader - предоставя най-лесният начин за четене на текстов файл, наподобява четенето от конзолата

- ▶ **StreamReader** не е поток, но може да работи с потоци
- ▶ **Отваряне на текстов файл за четене**
 - ▶ Може да създадем **StreamReader** просто по име на файл (или пълен път до файла)
 - ▶ **За да четем от текстов файл**, трябва да създадем променлива от тип **StreamReader**, която да свържем с конкретен файл от файловата система на нашия компютър

```
// Create a StreamReader connected to a file
```

```
StreamReader reader = new StreamReader("test.txt");
```

- ▶ ако файлът се намира в папката, където е компилиран проекта (поддиректория **bin\Debug**), то можем да подадем само **конкретното му име**
- ▶ в противен случай може да подадем **пълния път до файла** или
- ▶ да използваме релативен път

Пример – създаване на текстов файл и откриване на поток към него **StreamWriter**

```
using System.IO;

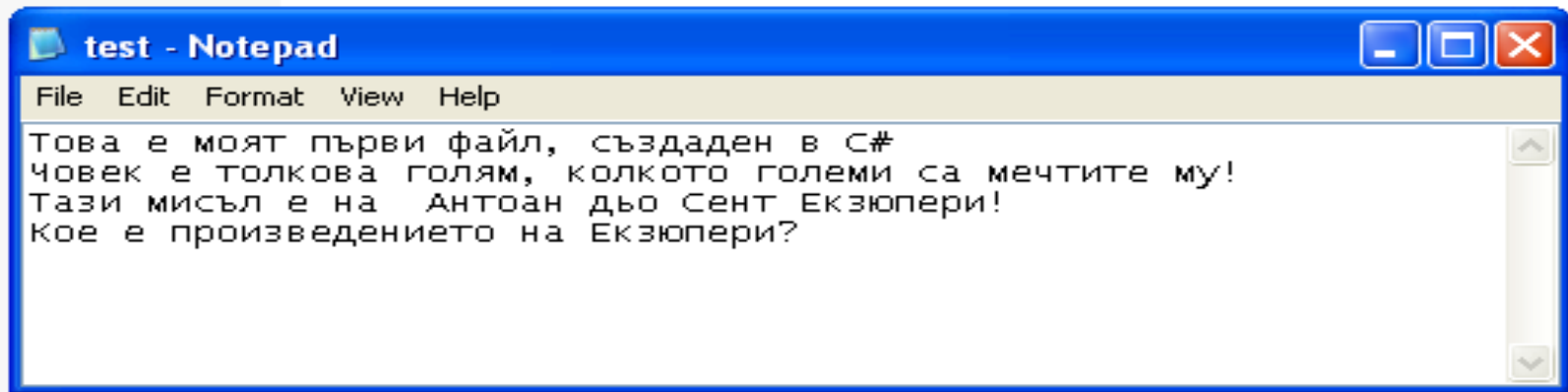
namespace Lectia6_TextFile_Zad1
{
    class Program
    {
        static void Main(string[] args)
        {
            //създаване на файл и откриване на поток към него
            StreamWriter sw = File.CreateText("test.txt");
            sw.WriteLine("Това е моят първи файл, създаден в C#");
            sw.WriteLine("Много по-трудно е да съдиш сам себе си, отколкото да  
съдиш другите. Ако можеш да съдиш себе си правилно, значи ти си  
истински мъдрец.");
            sw.Close();
            Console.ReadKey();
        }
    }
}
```

Добавяне на текст към вече създаден файл метод **AppendText**

//Дописване текст към вече създаден файл метод AppendText

```
StreamWriter sw = File.AppendText("test.txt");  
sw.WriteLine("Тази мисъл е на Антоан дьо Сент Екзюпери!");  
sw.WriteLine("Кое е произведението на Екзюпери?");  
sw.Close();
```

- ▶ Файлът се намира в следната папка:
- ▶ Lectia6_TextFile_Zad1\bin\Debug\test.txt

Четене от текстов файл StreamReader

- ▶ Първо трябва да се отвори **входен поток** за четене от класа **StreamReader**

- ▶ Използва се метод

```
File.OpenText("име на файла");
```

```
StreamReader sr = File.OpenText("test.txt");
```

- ▶ Ако искаме да прочетем **само един ред**

```
sr.ReadLine()
```

- ▶ Ако искаме да изведем първият **ред на конзолата**

```
System.Console.WriteLine(sr.ReadLine());
```

Четене от текстов файл

Lectia6_TextFile_Zad2

- ▶ Ако искаме да прочетем **всички редове** от файла

1) **Sr.ReadToEnd()**

```
System.Console.WriteLine("\n Извеждане на целия файл на  
екрана!\n");
```

```
System.Console.WriteLine(sr.ReadToEnd());
```

2) **//четене на всички редове последователно един след друг**

```
bool flag = true;  
while (flag)  
{  
    string strline = sr.ReadLine();  
    if (strline == null)  
        flag = false;  
    System.Console.WriteLine(strline);  
}  
sr.Close();
```

ПЪЛНИ И РЕЛАТИВНИ ПЪТИЩА

- ▶ При работата с файлове може да се използват **пълни пътища** (например `C:\Temp\example.txt`) или **релативни пътища**, спрямо директорията, от която е стартирано приложението (примерно `..\..\example.txt`)
- ▶ Ако се използват пълни пътища, при подаване на пълния път до даден файл **не забравяйте** да направите **escaping** на наклонените черти, които се използват за разделяне на папките
- ▶ В C# това можете да направите по **два начина**:
 - ▶ с **двойна наклонена черта**
 - ▶ с **цитирани низове**, започващи с **@** преди стринговия литерал
- ▶ `string fileName = "C:\\Temp\\work\\test.txt";`
- ▶ `string theSamefileName = @"C:\Temp\work\test.txt";`

ПЪЛНИ И РЕЛАТИВНИ ПЪТИЩА

- ▶ Избягвайте **пълни** пътища и **работете с относителни!**
- ▶ Това прави приложението ви преносимо и по-лесно за инсталация и поддръжка
- ▶ Използването на пълен път до даден файл (примерно **C:\Temp\test.txt**) е **лоша практика**, защото прави програмата ви **зависима от средата** и **непреносима**
- ▶ Ако я прехвърлите на друг компютър, ще трябва да коригирате пътищата до файловете, които тя търси, за да работи коректно
- ▶ Ако използвате **относителен (релативен)** път спрямо текущата директория (например **..\..\example.txt**), вашата програма ще е **лесно преносима**

ПЪЛНИ И РЕЛАТИВНИ ПЪТИЩА

- ▶ При стартиране на C# програма **текущата** директория е **тази**, в която се намира **изпълнимият (.exe) файл**
- ▶ Най-често това е поддиректорията **bin\Debug** спрямо коренната директория на проекта
- ▶ Следователно, за да отворите файла **example.txt** от коренната директория на вашия Visual Studio проект, трябва да използвате **релативния път**
..\..\example.txt

Пример – Четене на файл и записване в текстова кутия

Lectia6_TextFile_Zad3.Form1 button1_Click(object sender, EventArgs e)

```
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Windows.Forms;
using System.IO;
```

```
namespace Lectia6_TextFile_Zad3
```

```
{
    public partial class Form1 : Form
    {
```

```
        public Form1()
        {
            InitializeComponent();
        }
```

```
        private void button1_Click(object sender, EventArgs e)
        {
            string file_name = "test.txt";
```

```
            // file_name = Environment.GetFolderPath(Environment.SpecialFolder.MyDocuments) + file_name;
            StreamReader objReader = new StreamReader(file_name);
            textBoxOpen.Text = objReader.ReadToEnd();
            objReader.Close();
        }
```

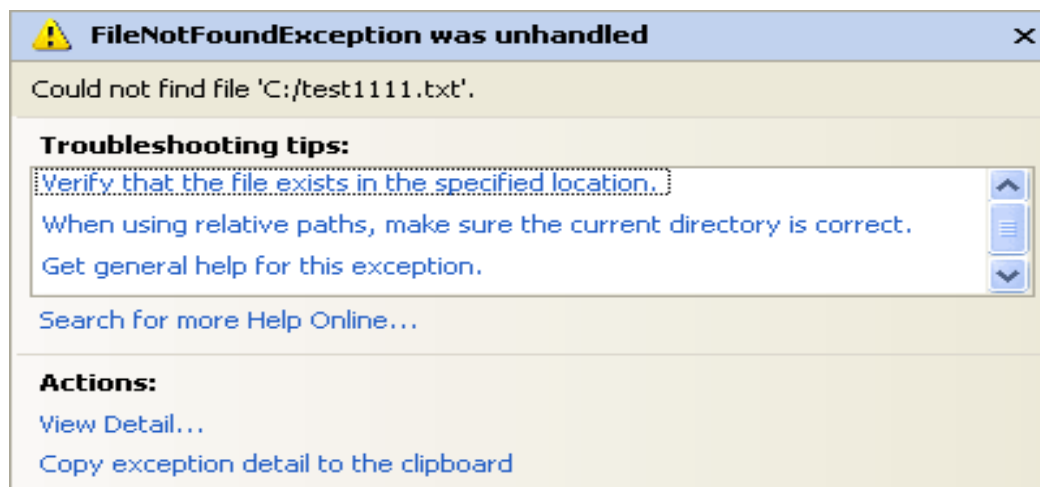
Form1

Това е моят първи файл, създаден в C#
Човек е толкова голям, колкото големи са мечтите му!
Чия е тази мисъл?
Тази мисъл е на Антоан дьо Сент Екзюпери!
Кое е произведението на Екзюпери?

Четене от текстов файл

Обработка на изключения

- ▶ Ако не сте задали правилно името на файла или не е намерен, възниква изключение


```
if (File.Exists(file_name) == true)
{
    StreamReader objReader = new StreamReader(file_name);
    textBoxOpen.Text = objReader.ReadToEnd();
    objReader.Close();
}
else
    MessageBox.Show("Няма такъв файл " + file_name);
```

Обработка на изключения

```
if ( System.IO.Directory.Exists( folder_location ) )  
{  
}
```

```
if (File.Exists("test.txt") == true)  
{  
    StreamReader textReader = new StreamReader("test.txt");  
    ....  
}  
else  
    MessageBox.Show("Няма такъв файл " + fileName, "Съобщение за  
липсващ файл!", MessageBoxButtons.OK, MessageBoxIcon.Warning);  
}
```

Кодиране на файловете (encoding)

- ▶ В паметта на компютрите всичко се запазва в **двоичен вид**
- ▶ Това означава, че и **текстовите файлове** се представят **цифрово**, за да могат да бъдат съхранени в паметта, както и на твърдия диск
- ▶ Този процес се нарича **кодиране на файловете**
- ▶ **Кодирането** се състои в **заместването на текстовите символи** (цифри, букви, препинателни знаци и т.н.) **с точно определени поредици от числови стойности**

ASCII таблица - срещу всеки символ стои определена стойност (пореден номер)

Dec	Hx	Oct	Char	Dec	Hx	Oct	Html	Chr	Dec	Hx	Oct	Html	Chr	Dec	Hx	Oct	Html	Chr
0	0	000	NUL (null)	32	20	040	 	Space	64	40	100	@	@	96	60	140	`	`
1	1	001	SOH (start of heading)	33	21	041	!	!	65	41	101	A	A	97	61	141	a	a
2	2	002	STX (start of text)	34	22	042	"	"	66	42	102	B	B	98	62	142	b	b
3	3	003	ETX (end of text)	35	23	043	#	#	67	43	103	C	C	99	63	143	c	c
4	4	004	EOT (end of transmission)	36	24	044	$	\$	68	44	104	D	D	100	64	144	d	d
5	5	005	ENQ (enquiry)	37	25	045	%	%	69	45	105	E	E	101	65	145	e	e
6	6	006	ACK (acknowledge)	38	26	046	&	&	70	46	106	F	F	102	66	146	f	f
7	7	007	BEL (bell)	39	27	047	'	'	71	47	107	G	G	103	67	147	g	g
8	8	010	BS (backspace)	40	28	050	((72	48	110	H	H	104	68	150	h	h
9	9	011	TAB (horizontal tab)	41	29	051))	73	49	111	I	I	105	69	151	i	i
10	A	012	LF (NL line feed, new line)	42	2A	052	*	*	74	4A	112	J	J	106	6A	152	j	j
11	B	013	VT (vertical tab)	43	2B	053	+	+	75	4B	113	K	K	107	6B	153	k	k
12	C	014	FF (NP form feed, new page)	44	2C	054	,	,	76	4C	114	L	L	108	6C	154	l	l
13	D	015	CR (carriage return)	45	2D	055	-	-	77	4D	115	M	M	109	6D	155	m	m
14	E	016	SO (shift out)	46	2E	056	.	.	78	4E	116	N	N	110	6E	156	n	n
15	F	017	SI (shift in)	47	2F	057	/	/	79	4F	117	O	O	111	6F	157	o	o
16	10	020	DLE (data link escape)	48	30	060	0	0	80	50	120	P	P	112	70	160	p	p
17	11	021	DC1 (device control 1)	49	31	061	1	1	81	51	121	Q	Q	113	71	161	q	q
18	12	022	DC2 (device control 2)	50	32	062	2	2	82	52	122	R	R	114	72	162	r	r
19	13	023	DC3 (device control 3)	51	33	063	3	3	83	53	123	S	S	115	73	163	s	s
20	14	024	DC4 (device control 4)	52	34	064	4	4	84	54	124	T	T	116	74	164	t	t
21	15	025	NAK (negative acknowledge)	53	35	065	5	5	85	55	125	U	U	117	75	165	u	u
22	16	026	SYN (synchronous idle)	54	36	066	6	6	86	56	126	V	V	118	76	166	v	v
23	17	027	ETB (end of trans. block)	55	37	067	7	7	87	57	127	W	W	119	77	167	w	w
24	18	030	CAN (cancel)	56	38	070	8	8	88	58	130	X	X	120	78	170	x	x
25	19	031	EM (end of medium)	57	39	071	9	9	89	59	131	Y	Y	121	79	171	y	y
26	1A	032	SUB (substitute)	58	3A	072	:	:	90	5A	132	Z	Z	122	7A	172	z	z
27	1B	033	ESC (escape)	59	3B	073	;	;	91	5B	133	[[123	7B	173	{	{
28	1C	034	FS (file separator)	60	3C	074	<	<	92	5C	134	\	\	124	7C	174	|	
29	1D	035	GS (group separator)	61	3D	075	=	=	93	5D	135]]	125	7D	175	}	}
30	1E	036	RS (record separator)	62	3E	076	>	>	94	5E	136	^	^	126	7E	176	~	~
31	1F	037	US (unit separator)	63	3F	077	?	?	95	5F	137	_	_	127	7F	177		DEL

Кодиране на файловете (encoding)

- ▶ **Кодиращите схеми** (character encodings) задават правила за преобразуване на текст в поредица от байтове и обратно
- ▶ Най-често при работа с **кирилица** се използват **UTF-8** и **Windows-1251**
- ▶ **UTF-8** е кодираща схема, при която най-често използваните символи (латинската азбука, цифри и някои специални знаци) се кодират в **един байт**
- ▶ по-рядко използваните **Unicode** символи (като кирилица, гръцки и арабски) се кодират в **два байта**,
- ▶ всички останали символи (китайски, японски и много други) се кодират в **3** или **4 байта**

Кодиране на файловете (encoding)

- ▶ Кодирането **UTF-8** може да преобразува произволен **Unicode** текст в бинарен вид и обратно
- ▶ **Unicode** представлява индустриален стандарт, който позволява на компютри и други електронни устройства винаги да представят и манипулират по един и същи начин текст, написан на повечето от световните писмености
- ▶ Поддържа всички над **100 000** символа от Unicode стандарта
- ▶ Кодирането **UTF-8** е универсално и е подходящо за **всякакви езици**, азбуки и писмености

```
StreamReader reader = new StreamReader("test.txt",  
    Encoding.GetEncoding("UTF-8"));
```

Кодиране на файловете (encoding)

Windows-1251 - обикновено се кодират текстове на кирилица (например съобщения изпратени по e-mail)

- ▶ съдържа **256 символа**, включващи **латинска азбука**, **кирилица** и някои **често използвани знаци**
- ▶ използва по **един байт за всеки символ**, но за сметка на това някои символи не могат да бъдат записани в него (например символите от китайската азбука) и се губят при опит да се направи това
- ▶ Това кодиране се използва **по подразбиране в Windows**, който е настроен за работа с български език

Кодиране на файловете (encoding)

- ▶ Други примери за кодиращи схеми (encodings или charsets) са **ISO 8859-1**, **Windows-1252**, **UTF-16**, **KOI8-R** и т.н.
- ▶ Те се ползват в специфични региони по света и дефинират свои набори от символи и правила за преминаване от текст към бинарни данни и на обратно
- ▶ За представяне на кодиращите схеми в .NET Framework се използва класът **System.Text.Encoding**, който се създава по следния начин:

```
Encoding win1251 = Encoding.GetEncoding( "Windows-1251" );
```

Отваряне на файл със задаване на кодиране

- ▶ Четенето и писането от и към текстови потоци изисква да се използва определено, **предварително зададено кодиране** на символите (**character encoding**)
- ▶ Кодирането може да се зададе при създаването на **StreamReader** обект като допълнителен втори параметър:

```
// Create a StreamReader connected to a file
StreamReader reader = new StreamReader("test.txt",
    Encoding.GetEncoding("Windows-1251"));
// Read file here...

// Close the reader resource after you've finished using it
reader.Close();
```

- ▶ Ако **не бъде** зададено специфично кодиране при отварянето на файла, се използва **стандартното кодиране UTF-8**
- ▶ В показания по-горе случай използваме кодиране **Windows-1251** - 8-битов (еднобайтов) набор символи, проектиран от Майкрософт за езиците, използващи кирилица като български, руски и други

Четене на кирилица

- ▶ Ако объркаме кодирането при четене или писане във файл са възможни няколко сценария:
 - ▶ Ако ползваме само **латиница**, всичко ще работи **нормално**
 - ▶ Ако използваме **кирилица** и четем с **грешен encoding**, ще прочетем **безсмислени символи**, които не могат да се прочетат
 - ▶ Ако записваме кирилица в **кодиране**, което **не поддържа кирилската азбука** (например **ASCII**), буквите от кирилицата ще бъдат заменени безвъзвратно със символа "?" (въпросителна)

Четене на текстов файл ред по ред – пример

- ▶ **Препоръчително** е да създавате текстовия файл в **Debug** папката на проекта (**.\bin\Debug**)
- ▶ Така той ще е в същата директория, в която е вашето компилирано приложение и няма да се налага да подавате пълния път до него при отварянето на файла
- ▶ Създаваме следният файл:

sample.txt

Ако на куп пред себе си заложиш
спечеленото, смело хвърлиш зар,
изгубиш, и започнеш пак, и можеш
да премълчиш за неуспеха стар;

Ако заставиш мозък, нерви, длани
и изхабени – да ти служат пак,
и крачиш, само с Волята останал,

която им повтаря: „Влезте в крак!

Lekcia6_TextFile_ReadLine.cs

```
class Lekcia6_TextFile_ReadLine
```

```
{
    static void Main()
    {
        // Create an instance of StreamReader to read from a file
        StreamReader reader = new StreamReader("Sample.txt");
        int lineNumber = 0;
        // Read first line from the text file
        string line = reader.ReadLine();
        // Read the other lines from the text file
        while (line != null)
        {
            lineNumber++;
            Console.WriteLine("Line {0}: {1}", lineNumber, line);
            line = reader.ReadLine();
        }

        // Close the resource after you've finished using it
        reader.Close();
    }
}
```

Име на файл

Съхранява
всеки
прочетен ред

Брои и
показва
текущият ред

За да избегнем
загубата на ресурси

Автоматично затваряне на потока след приключване на работа с него

- ▶ C# предлага конструкция за **автоматично затваряне** на потока или файла след приключване на работата с него
- ▶ Тази конструкция е **using**
- ▶ Синтаксисът ѝ е следният:

```
using(<stream object>) { ... }
```

- ▶ Използването на **using** гарантира, че след излизане от тялото ѝ автоматично ще се извика метода **Close()**
- ▶ Това ще се случи дори, ако при четенето на файла възникне **някакво изключение**

Lekcia6_TextFile_ReadLine.cs

```
class Program
{
    static void Main()
    {
        // Create an instance of StreamReader to read from a file
        StreamReader reader = new StreamReader("Sample.txt");
        using (reader)
        {
            int lineNumber = 0;
            // Read first line from the text file
            string line = reader.ReadLine();
            // Read the other lines from the text file
            while (line != null)
            {
                lineNumber++;
                Console.WriteLine("Line {0}: {1}", lineNumber, line);
                line = reader.ReadLine();
            }
            // Close the resource after you've finished using it
            Console.ReadKey();
        }
    }
}
```

Винаги използвайте **using конструкцията** в C# за да затваряте коректно отворените потоци и файлове!

Пример – записване и четене на данни в/от текстов файл с **using**

Lect6_TextFile_Using_Console

```
string[] names = new string[] {"Anna", "Nina", "Petar", "Ivan"};
using (StreamWriter sw = new StreamWriter("names.txt"))
{
    foreach (string s in names)
    {
        sw.WriteLine(s);
    }
}
// Read and show each line from the file.
string line = "";
using (StreamReader sr = new StreamReader("names.txt"))
{
    while ((line = sr.ReadLine()) != null)
    {
        Console.WriteLine(line);
    }
}
Console.ReadKey();
```


Писане в текстов файл

- ▶ Писането в текстови файлове е много удобен способ за съхранение на различни видове информация
 - ▶ Например - записване на резултатите от изпълнението на дадена програма
 - ▶ Записване на информацията от текстово поле във файл
 - ▶ ...
- ▶ Както при четенето на текстов файл, и при писането, се използва един подобен на конзолата клас, който се нарича **StreamWriter**

Класът **StreamWriter**

- ▶ Класът **StreamWriter** е част от пространството от имена **System.IO** и се използва **изключително** и **само за работа с текстови данни**
- ▶ Прилича на класа **StreamReader**, но предлага методи за **записване на текст във файл**
- ▶ За разлика от другите потоци, **преди да запише данните на желаното място**, той ги **превръща в байтове**
- ▶ **StreamWriter** ни дава възможност при създаването си да определим желания от нас encoding
- ▶ Можем да създадем инстанция на класа по следния начин:

```
StreamWriter writer = new StreamWriter("test.txt");
```

Класът StreamWriter

- ▶ В конструктора на класа можем да подадем като параметър, както път до файл, така и вече създаден поток, в който ще записваме, а също и кодираща схема

```
StreamWriter writer = new StreamWriter("test.txt",  
false, Encoding.GetEncoding("Windows-1251"));
```

- ▶ В този пример подаваме **път до файл** като първи параметър
- ▶ Като втори подаваме **булева променлива**, която указва дали **ако файлът вече съществува**, данните да бъдат **залепени на края** на файла или файлът да бъде презаписан
- ▶ Като трети параметър подаваме **кодираща схема** (encoding).

Отпечатване на числата от 1 до 20 в текстов файл – пример

```
class FileWriter
{
    static void Main()
    {
        // Create a StreamWriter instance
        StreamWriter writer = new StreamWriter("numbers.txt");
        // Ensure the writer will be closed when no longer used
        using(writer)
        {
            // Loop through the numbers from 1 to 20 and write them
            for (int i = 1; i <= 20; i++)
            {
                writer.WriteLine(i);
            }
        }
    }
}
```

Прихващане на изключения при работа с файлове

- ▶ **FileNotFoundException** (желаният файл не е намерен) - най-често срещаната грешка при работа с файлове. Тя може да възникне при създаването на **StreamReader**
- ▶ **ArgumentException** - задаваме определен encoding при създаване на **StreamReader** или **StreamWriter**, който не се поддържа
- ▶ **IOException** - това е базов клас за всички входно-изходни грешки при работа с потоци

Прихващане на изключения при работа с файлове

Стандартният подход при обработване на изключения при работа с файлове е следният:

- ▶ декларираме **променливите** от клас **StreamReader** или **StreamWriter** в **try-catch** блок
- ▶ в блока ги инициализираме с нужните ни стойности и прихващаме и обработваме потенциалните грешки по подходящ начин.
- ▶ за затваряне на потоците използваме конструкция **using**.

Прихващане на изключения

```
static void Main(string[] args)
{
    try
    {
        // Create an instance of StreamReader to read from a file.
        // The using statement also closes the StreamReader.
        using (StreamReader sr = new StreamReader("c:/TextFileExc.txt"))
        {
            string line;
            // Read and display lines from the file until
            // the end of the file is reached.
            while ((line = sr.ReadLine()) != null)
            {
                Console.WriteLine(line);
            }
        }
    }
    catch (Exception e)
    {
        // Let the user know what went wrong.
        Console.WriteLine("The file could not be read:");
        Console.WriteLine(e.Message);
    }
    Console.ReadKey();
}
```

Прихващане на грешка при отваряне на файл – пример

Lectia6 FileExceptions

```
class HandlingExceptions
{
    static void Main()
    {
        string fileName = @"somedir/somefile.txt";
        try
        {
            StreamReader reader = new StreamReader(fileName);
            Console.WriteLine("File {0} successfully opened.", fileName);
            Console.WriteLine("File contents:");
            using (reader)
            {
                Console.WriteLine(reader.ReadToEnd());
            }
        }
        catch (FileNotFoundException)
        {
            Console.Error.WriteLine("Can not find file {0}.", fileName);
        }
        catch (DirectoryNotFoundException)
        {
            Console.Error.WriteLine("Invalid directory in the file path.");
        }
        catch (IOException)
        {
            Console.Error.WriteLine("Can not open the file {0}", fileName);
        }
    }
}
```



```
static void Main(string[] args)
{
    string str;
    FileStream fout;
    try
    {
        fout = new FileStream("test.txt", FileMode.Create);
    }
    catch (IOException exc)
    {
        Console.WriteLine(exc.Message);
        return;
    }
    using (StreamWriter fstr_out = new StreamWriter(fout))
    {
        // Create a StreamWriter
        Console.WriteLine("Enter text ('stop' to quit).");
        do
        {
            Console.Write(": ");
            str = Console.ReadLine();
            if (str != "stop")
            {
                str = str + "\r\n"; // add newline
                try
                {
                    fstr_out.Write(str);
                }
                catch (IOException exc)
                {
                    Console.WriteLine(exc.Message);
                    break;
                }
            }
        }
    }
}
```

Благодаря за вниманието!